

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 25/23
12.10.2023. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ивана Илића и Маје Чогурић, чланова већа, у парници тужиоца – противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Весна Станимировић, адвокат из Београда, ул. Сарајевска бр. 80/1/6, против туженог – противтужиоца мал. ББ из ..., чији је законски заступник мајка ВВ из ..., по тужби ради измене одлуке о издржавању и одржавању личних односа и по противтужби ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П2. 1997/19 од 31.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 12.10.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца АА и туженог малолетног ББ и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П2. 1997/19 од 31.05.2022. године у ставу првом, ставу другом, ставу трећем, ставу четвртном и ставу шестом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца АА за накнаду трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом Трећег основног суда у Београду П2. 1997/19 од 31.05.2022. године ставом првим изреке уређен је начин одржавања личних односа малолетног ББ са оцем АА тако да се исти одвија на следећи начин – отац ће преузимати и враћати дете испред зграде у којој дете живи са мајком: сваког другог викенда од суботе у 10,00 часова до недеље у 20,00 часова; сваког уторка и четвртка од 16,00 часова до 20,00 часова; сваког другог државног и верског празника у складу са Законом о државним и другим празницима од 18,00 часова дан пред празник до последњег дана празника у 20,00 часова; сваки други рођендан мал. детета с тим што ће дете рођендан 2023. године провести са оцем па надаље наизменично; парним годинама дете ће прву половину зимског распуста проводити са оцем, другу половину са мајком, у непарним годинама обрнуто, па надаље наизменично с тим што ће преузимање детета бити први дан одређеног периода у 10,00 часова а враћање детета последњег дана одређеног

периода у 20,00 часова; у парним годинама дете ће прву половину летњег распуста проводити са оцем, а другу половину са мајком, у непарним годинама обрнуто, па надаље наизменично, с тим што ће преузимање детета бити први дан одређеног периода у 10,00 часова, а враћање детета последњег дана одређеног периода у 20,00 часова; када дете борави код мајке, отац може телефоном да позове дете једном дневном у трајању од 15 минута у периоду од 17,00 до 19,00 часова, а мајка је у обавези да обезбеди функционисање телефонског апарата и остваривање неометаног телефонског личног контакта детета и оца; када дете борави код оца, мајка може телефоном да позове дете једном дневно у трајању од 15 минута у периоду од 17,00 до 19,00 часова, а отац је у обавези да обезбеди функционисање телефонског апарата и остваривање неометаног телефонског мирног контакта детета и мајке; те се на тај начин мења пресуда Трећег основног суда у Београду П2. 760/17 од 24.10.2018. године у ставу првом изреке. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца – противтуженог АА, па је обавезан тужилац – противтужени АА да на име свог доприноса за издржавање мал. туженог – противтужиоца ББ плаћа износ од 20% од својих редовних месечних новчаних примања, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање сваког 01-ог до 10-ог у месецу за текући месец, почев од 31.05.2022. године, па убудуће док за то постоје законски услови или док се ова одлука не промени, уплатом на рачун законске заступнице мал. детета мајке ВВ који се води код “Комерцијалне банке” ад Београд, број рачуна ..., те се на тај начин мења пресуда Трећег основног суда у Београду П2. 1017/13 од 15.10.2014. године у ставу петом изреке пресуде, док у преосталом делу пресуда остаје неизмењена. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца – противтуженог АА у делу којим је тражио да се измени пресуда Трећег основног суда у Београду П2. 1017/13 од 15.10.2014. године у ставу петом изреке пресуде тако да се смањи његов допринос за издржавање мал. туженог – противтужиоца ББ за разлику од досуђеног износа од 20% од његових редовних месечних новчаних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање до траженог износа од 15.000,00 динара месечно, сваког 01-ог до 10-ог у месецу за текући месец почев од 31.05.2022. године па убудуће док за то постоје законски услови или док се ова одлука не промени, уплатом на рачун законске заступнице малолетног детета мајке ВВ који се води код “Комерцијалне банке” ад Београд бр. Рачуна ..., као неоснован. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца – противтуженог АА у делу у којем је тражио да се измени пресуда Трећег основног суда у Београду П2. 1017/13 од 15.10.2014. године у ставу петом изреке пресуде тако да на име свог доприноса за издржавање мал. туженог – противтужиоца ББ плаћа износ од 15.000,00 динара почев од дана подношења тужбе суду 26.12.2019. године па до 31.05.2022. године сваког 01-ог до 10-ог у месецу за текући месец, уплатом на рачун законске заступнице малолетног детета мајке ВВ, који се води код “Комерцијалне банке” ад Београд бр. Рачуна ..., као неоснован. Ставом петим изреке одбијен је противтужбени захтев мал. туженог – противтужиоца ББ да се измени пресуда Трећег основног суда у Београду П2. 1017/13 од 15.10.2014. године у ставу петом изреке и обавезе тужилац – противтужени АА да доприноси издржавању мал. туженог – противтужиоца ББ од 50% од његових редовних месечних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, сваког 01-ог до 10-ог у месецу за текући месец почев од 31.05.2022. године, па убудуће док за то постоје законски услови или док се та одлука не промени, уплатом на рачун законске заступнице малолетног детета мајке ВВ који се води код “Комерцијалне банке” ад Београд, број рачуна ..., као неоснован. У ставу шестом изреке садржано је решење којим је констатовано да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Тужилац је благовремено изјавио жалбу из свих законом прописаних разлога предвиђених одредбом чл. 373 ст. 1 ЗПП против ставова првог, другог, трећег, четвртог и шестог изреке наведене пресуде. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Тужени је благовремено изјавио жалбу против наведене пресуде у ставу првом, ставу другом и ставу четвртм изреке. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Допунском пресудом Трећег основног суда у Београду П2. 1997/19 од 20.04.2023. године утврђен је начин одржавања личних односа мал. ББ са оцем АА тако што ће се исти одвијати на следећи начин – отац ће преузимати и вратити дете испред зграде у којој дете живи са мајком на дан Крсне славе оца, као и да се на тај начин мења пресуда Трећег основног суда у Београду П2. 760/17 од 24.10.2018. године у ставу првом изреке.

Парничне странке нису изјавиле жалбу против допунске пресуде.

Апелациони суд у Београду је испитао пресуду у побијаном делу у смислу одредбе чл. 386 ЗПП у вези са чл. 202 Породичног закона и утврдио да су жалбе парничних странака неосноване.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које Апелациони суд, као другостепени суд, пази по службеној дужности. Неосновани су наводи жалбе тужиоца да је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 12 ЗПП, јер је изрека пресуде јасна и у складу са собом и са разлозима садржаним у образложењу, који су јасни и у складу са изведеним доказима и са стањем у спису предмета, тако да се побијани део пресуде може испитати.

Према стању у списима тужилац АА поднео је дана 31.12.2019. године тужбу Трећем основном суду у Београду, која је заведена у уписник П2. 1997/19 против мал. туженог ББ, ради измене одлуке о издржавању којим је тражио да суд обавезе тужиоца АА да доприноси издржавању мал. туженог ББ у номиналном износу од 20.000,00 динара, као и ради измене одлуке о одржавању личних односа тужиоца АА са мал. туженим ББ.

Убрзо након тога мал. тужилац ББ поднео је дана 14.10.2020. године противтужбу Трећем основном суду у Београду против туженог АА, ради измене одлуке о издржавању којом је тражио да суд обавезе туженог АА да мал. тужиоцу ББ плаћа месечно износ од 50% од свих укупних својих редовних месечних примања.

Према утврђеном чињеничном стању правноснажном пресудом Трећег основног суда у Београду П. 1017/13 од 15.10.2014. године ставом првим разведен је брак закључен 17.03.2012. године између АА, рођеног ...1978. године у ... од оца ... и мајке ..., и ВВ, девојачко ..., рођене ...1980. године у ..., од оца ... и мајке .., који је уписан у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје Београд, Општине Земун, који је евидентиран под текућим бројем ... за 2012. годину на основу одредбе чл. 41 Породичног закона. Ставом другим изреке мал. дете парничних странака ББ,

рођен ...2012. године, поверен је на негу, чување и васпитање мајци ВВ, која ће самостално вршити родитељско право. Ставом трећим изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужилац АА да на име свог доприноса за издржавање мал. ББ плаћа месечно износ од 20% од својих укупних редовних месечних новчаних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање за период од 01.03.2013. године до 01.09.2013. године уплатом на рачун законске заступнице мајке ВВ, који се води код “Комерцијалне банке” ад Београд, број рачуна ... Ставом четвртим изреке одбијен је захтев за издржавање мал. детета којим је тужена ВВ тражила да суд обавезе тужиоца АА да на име свог доприноса за издржавање мал. ББ плаћа износ од 30% од својих редовних новчаних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, као разлику од досуђених 20% а до тражених 50% за период почев од 01.03.2013. године до 01.09.2013. године. Ставом петим изреке делимично је усвојен захтев па је обавезан тужилац АА да на име свог доприноса за издржавање мал. ББ плаћа износ од 30% од својих укупних редовних месечних новчаних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање и то сваког 01-ог до 10-ог у месецу за текући месец, почев од 01.09.2013. године, па убудуће док за то законски услови постоје или док се та одлука не промени уплатом на рачун законске заступнице мајке ВВ који се води код “Комерцијалне банке” ад Београд, број рачуна ... Ставом шестим изреке делимично је одбијен захтев којим је тражено да се обавезе тужилац АА да на име свог доприноса за издржавање мал. ББ плаћа износ од 20% од својих редовних новчаних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, као разлику од досуђених 30% до тражених 50% за период од 01.09.2013. године, па убудуће. Ставом седмим изреке одбијен је захтев за издржавање мал. детета ББ којим је тужена ВВ тражила да суд обавезе тужиоца АА да на име свог доприноса за издржавање мал. ББ плаћа износ од 50% од својих редовних новчаних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање за период од 31.01.2013. године па до 01.03.2013. године. Ставом осмим изреке утврђен је начин одржавања личних односа малолетног ББ са оцем АА тако што ће се исти одвијати на следећи начин:

- сваког уторка и четвртка од 16,00 часова када ће отац преузимати мал. дете из вртића и враћати мал. дете мајци у 19,00 часова испред зграде у којој дете живи са мајком у улици ... бр. ... у ...;
- сваког другог викенда од суботе у 10,00 часова до недеље у 19,00 часова, када ће отац преузимати и враћати мал. дете испред зграде у којој дете живи са мајком;
- сваки други државни и верски празник, на дан Крсне славе оца, сваки други дететов рођендан, десет дана током лета, седам данан током зиме, када ће отац преузимати и враћати дете испред зграде у којој дете живи са мајком почев од 16,00 часова дана који претходи дану празника, односно одмора до 19,00 часова последњег дана празника, односно одмора.

Решењем садржаним у ставу деветом изреке пресуде констатовано је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Правноснажном пресудом Трећег основног суда у Београду П2. 760/17 од 14.10.2018. године ставом првим изреке уређени су лични односи мал. ББ са оцем АА, тако што ће дете виђати оца:

- сваког уторка и четвртка од 16,00 часова када ће отац преузимати из вртића дете па до 19,30 часова када ће га враћати мајци испред стана у коме дете са њом живи;
- сваког другог викенда од суботе од 10,00 часова до недеље до 19,30 часова (отац

- ће преузимати и враћати дете испред стана у коме дете живи са мајком);
- сваког другог државног, верског празника, дан Крсне славе оца, сваки други дететов рођендан;
- пола зимског и пола летњег распуста;
- отац ће преузимати дете испред зграде у којој живи са мајком од 16,00 часова дана који претходи дану празника, односно одмора до 19,30 часова последњег дана празника, односно одмора.

Том пресудом се мења пресуда Трећег основног суда у Београду П2. 1017/2013 од 15.10.2014. године у ставу осмом изреке пресуде којим су уређени лични односи малолетног детета са оцем. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца АА којим је тражио да суд смањи месечни износ његовог доприноса у издржавању мал. ББ одређен пресудом Трећег основног суда у Београду П2. 1017/2013 од 15.10.2014. године па да суд обавезе тужиоца АА да на име свог доприноса за издржавање мал. детета ББ плаћа месечно износ од 15.000,00 динара почев од подношења тужбе суду дана 15.05.2017. године, па убудуће док за то постоје законски услови или се та одлука не измени сваког 01-ог до 15-ог у месецу за текући месец, исплатама на текући рачун законском заступнику мајци ВВ, који се води код “Комерцијалне банке” рачун бр. ..., као неоснован.

Градски центар за социјални рад у Београду, Одељење Земун дало је стручни налаз и мишљење и допуну истог којим је утврђено да су се стекли услови за проширење модела виђања, јер мал. ББ има добар однос са оцем, да је везан за њега и да је целисходно проширење модела виђања у складу са узрастом детета те би контакте између мал. ББ и оца АА требало уредити тако да отац дете преузима и враћа мајци испред стана у коме дете живи са мајком, а да дете проводи са оцем сваког уторка и четвртка од 16,00 до 20,00 часова, сваког другог викенда почев од суботе у 10,00 часова до недеље у 20,00 часова, сваки други државни и верски празник, сваки други рођендан малолетног детета, половину зимског и половину летњег распуста. Мишљење органа старатељства је да је целисходно и да се оцу омогући телефонски контакт са дететом и то у седмици када се не одвија викенд виђања у току зимског и летњег распуста, током државних и верских празника у периоду када дете борави са мајком и то један телефонски позив у трајању од 15 минута у периоду од 17,00 до 19,00 часова, као и да се исто омогући мајци када дете борави код оца за време зимског и летњег распуста и верских и државних празника.

Тужилац АА, као дужник издржавања, по занимању је дипломирани правник, запослен у МУП-у, те је његова стамбена ситуација непромењена у односу на претходну одлуку, али јесте породична и економска ситуација обзиром да је засновао заједницу живота са партнерком ГГ, која је запослена у ... са којом има мал. ћерку ДД, која је рођена 2019. године. Месечно зарађује 130.000,00 динара, а његова партнерка 120.000,00 динара и имају заједничке месечне трошкове у износу од укупно 56.000,00 динара и то за утрошену електричну енергију, телефон и Инфостан - 16.500,00 динара, кредит за купљени стан у улици ... у ... од 56м² – 216,00 евра, као и за вртић за ДД - 5.900,00 динара. Тужилац има право својине на путничком возилу марке “Мерцедес” А160, 2001. годиште, за који има трошкове регистрације од 25.000,00 динара и трошкове одржавања од 12.000,00 до 15.000,00 динара, док месечне трошкове за мал. ДД опредељује за пелене у износу од 100,00 евра. Дужник издржавања спреман је да плаћа 15.000,00 динара месечно туженом ББ.

Тужени мал. ББ, поверилац издржавања, рођен је ...2012. године и у време доношења претходне пресуде имао је 2 године 4 месеца и 15 дана, а у тренутку доношења ожалбене пресуде има 10 година. Мал. ББ у тренутку доношења претходне пресуде није похађао вртић и школу, а у тренутку подношења тужбе у овој правној ствари похађао је трећи разред основне школе и осим школовања бави се ваннаставним активностима и то школом програмирања, а што изискује додатне месечне трошкове, па су се самим тим повећале потребе за издржавање мал. ББ.

Мајка мал. туженог ВВ рођена је ...1980. године у ..., запослена је у ..., како у време доношења претходне одлуке, тако и у време доношења ожалбене пресуде и месечно зарађује око 120.000,00 динара. Породична, економска и стамбена ситуација мајке мал. туженог се није изменила у односу на претходну пресуду и има обавезу издржавања само мал. туженог ББ. Мајка мал. туженог има право сусвојине са 1/2 идеалног дела стана у улици ... бр. ... у ..., површине 55м², за који месечни трошкове становања (Инфостан, телефон, чишћење улаза, интерфон) износе 3.400,00 динара, утрошена електрична енергија у зависности од грејне сезоне у просеку од 12.500,00 динара, тако да је укупан трошак за режије око 16.000,00 динара, и кад се подели на два члана домаћинства то износи 8.000,00 динара месечно по члану домаћинства за трошкове месечног становања. Месечни трошкови: хране на нивоу двочланог домаћинства износе око 20.000,00 динара обзиром да мал. ББ у школи има плаћен ручак и ужину око 7.000,00 динара месечно; набавке гардеробе и обуће око 5.000,00 динара, трошкове програмирања у износу од 3.000,00 динара, као издатак за дружења и рођендане у износу од 3.000,00 динара, одлазака у позориште и биоскоп у износу од 2.000,00 динара, док су годишњи трошкови: набавке књига и школског прибора око 6.500,00 динара; рекреативне наставе око 31.310,00 динара, трошак путовања детета на летовање у износу од 300,00 евра за малолетно дете и на име куповине играчака, књига, па су се самим тим потребе за издржавањем мал. ББ повећале.

Првостепени суд је на основу овако чињеничног стања, а руководећи се најбољим интересом детета, побијаном одлуком изменио модел одржавања личних односа тужиоца са мал. дететом утврђен претходном одлуком суда на тај начин да тужилац у дане када виђа дете, дете враћа у 20 часова, уместо у 19,30 часова, као што је Центар и предложио, као и у делу да један родитељ за време боравка детета код другог родитеља има могућност да контактира путем телефона дете у периоду од 17 до 19 часова у трајању од 15 минута. Продужавање виђања за 30 минута у одређеним терминима и контактирање детета телефоном не ремети дневни распоред детета, па су супротни наводи жалбе законске заступнице мал. туженог неосновани. Ово посебно имајући у виду да су се околности од доношења претходне пресуде промениле, да је дете порасло, да је отац заинтересован и мотивисан за промену модела одржавања личних контаката и да генерално поседује капацитете да препозна и одговори на потребе детета. Како је допунском пресудом од 20.04.2023. године утврђено виђање детета са оцем на дан Крсне славе оца, то је самим тим жалба тужиоца на став први побијане пресуде неоснована.

Првостепени суд је правилно уредио и проширио модел виђања мал. туженог ББ са оцем по предлогу стручног тима надлежног Центра за социјални рад применом одредбе чл. 6, чл. 61 и чл. 266 ст. 1 Породичног закона, као и чл. 3 Конвенције о правима детета, а околности наведене у жалбама већ су узете у обзир, у првостепеном поступку.

На основу наведених чињеница првостепени суд је такође правилно утврдио да су се стекли услови прописани одредбом чл. 164 Породичног закона за измену издржавања одређеног ранијом одлуком.

Породична, економска и стамбена ситуација мајке законског заступника мал. туженог се није изменила у односу на ранију одлуку. Такође се није изменила ни стамбена ситуација тужиоца, у односу на ранију одлуку, али се изменила породична и економска ситуација тужиоца обзиром да исти живи са ванбрачном партнерком ГГ са којом има мал. дете ДД, која је рођена 2019. године. Минимална сума издржавања прописана одредбом чл. 160 ст. 4 Породичног закона у време доношења првостепене пресуде према објављеним подацима Министарства за рад, запошљавање и социјалну заштиту износи 46.000,00 динара, док је првостепени суд утврдио потребе повериоца издржавања у укупном износу од 52.000,00 динара.

Првостепени суд је правилно оценио да су могућности дужника издржавања у односу на претходну одлуку промениле обзиром да је ступио у ванбрачну заједницу са ГГ и да из те ванбрачне заједнице има кћер ДД, која је рођена 2019. године и према којој има законску обавезу издржавања. Такође су се потребе малолетног тужиоца као повериоца издржавања, у односу на време доношења претходне одлуке повећале због већег узраста, школовања и ваннаставних активности.

На основу наведених чињеница првостепени суд је правилно оценио да су се стекли услови прописани одредбом чл. 164 Породичног закона за измену издржавања одређеног ранијом одлуком, јер су се у међувремену промениле околности на основу којих је та одлука донета, те да је тужбени захтев тужиоца за смањење висине одређеног издржавања основан. Ово стога, што су се материјалне могућности даваоца издржавања битно измениле због законске обавезе издржавања мал. кћери ДД, док су потребе повериоца издржавања повећале. Сада утврђени приходи тужиоца износе око 130.000,00 динара месечно и има обавезу издржавања мал. кћер ДД, која је рођена 2019. године, те је првостепени суд обавезу доприноса издржавања прилагодио новим околностима и истог обавезао да на име издржавања мал. ББ месечно плаћа 20% од своје месечне зараде уместо до сада 30% налазећи да ће досуђеном висином издржавања туженом бити омогућен животни стандард који сада ужива тужилац као дужник издржавања, а да тиме неће бити угрожена егзистенције тужиоца. Наведени износ тужилац је обавезан да плаћа почев од 22.05.2022. године, као дана пресуђења, имајући у виду да првостепени суд није везан границама постављеног тужбеног захтева у породичном спору.

Првостепена пресуда је донета правилном применом одредбе чл. 160 и чл. 164 Породичног закона, а околности наведене у жалбама већ су узете у обзир, у првостепеном поступку.

Како се наводима жалби не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде у ставу првом, ставу другом, ставу трећем, ставу четвртном и ставу шестом изреке то су из наведених разлога одбијене жалбе парничних странака као неосноване, а првостепена пресуда у наведеном делу потврђена као правилна и на закону заснована, због чега је одлучено као у ставу првом изреке ове пресуде применом одредбе чл. 390 ЗПП.

Како тужилац није успео са жалбом у другостепеном поступку, то истом и не припадају трошкови жалбеног поступка.

**Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић